

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-
ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

Изл. №

725

дата:

- 7 DEC 2022

ДО
Г-Н РАДОМИР ЧОЛАКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ
ВЪПРОСИ

СТАНОВИЩЕ

от

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

**Относно: ЗАКОНОПРОЕКТ ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА
ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ (48-254-01-26)**

УВАЖАЕМИ Г-Н ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Българската търговско – промишлена палата (БТПП) изразява следното становище относно Законопроект за допълнение на закона за обществените поръчки (ЗДЗОП):

Палатата разбира мотивите на вносителите, че трябва да бъдат създадени гаранции, които да не допускат порочни практики при изразходването на публични средства, каквото е възможно да възникнат при възлагане на обществени поръчки свързани едновременно с "инженеринг" и строителство.

Споделяме и мотива за разширяване на кръга на публикуваната обществена информация за заявки за рамкови споразумения и вътрешен конкурентен подбор.

Въпреки това, законопроектът предвижда драстично стесняване приложното поле на обществените поръчки, възлагащи проектиране и строителство в единна процедура (Инженеринг), което не може да бъде прието като оправдание за ограничаване на конкуренцията при един публичен подбор на изпълнител. Вместо това трябва да се прилагат качествени и количествени

критерии за подбор, които са пропорционални на характеристиките на съответната категория процедура.

В мотивите към проекта е посочено, че изпълнението на строежи посредством Инженеринг са винаги обвързани със строителните фирми, което води до корупционни практики, занижаване качеството на изпълнение и несъразмерно повишаване на цените. Тези изводи не са придружени с писмени доказателства или статистика, за да се обоснове предложеното със законопроекта крайно решение за ограничаване на изпълнителите по ЗОП. Съгласно закона възложителя на съответната поръчка изготвя критериите и доколкото е необходимо за проекта следва да реши дали да обвърже дейностите по инженеринг и строителство. В този случай изпълнителя няма решаващо влияние върху параметрите на проекта, още по-малко върху неговото качество. Съмнение буди и че с предложението ще е възможно корупционните практики по ЗОП да бъдат отстранени, тъй като за наличие на корупционна практика е нужно и активното участие на възложителя. Същото заключение може да се направи и за „финансовата зависимост“ на проектанта и строителния надзор от строителя. Финансовите разплащания зависят от Възложителя или ако е предвидено обединяване на дейностите по поръчката от изпълнителя, който се разплаща с подизпълнителите, но в рамките на заложените от възложителя критерии. Тоест възложителя (държавната институция) отпуска средствата на съответния строител и на строителният надзор, което на практика е отделно, трето лице, избрано по реда на самостоятелно проведена процедура. Тоест от волята на възложителя за подбора на критериите в документацията, условия и контрола относно конкретната поръчка основно зависи качеството на предоставената услуга. Отделно Авторският надзор, дори и да се приеме, че е действително „формален“ (за което отново липсва статистическа информация), винаги може да бъде компенсиран от строителния надзор, чиято основна функция е именно тази. Освен това няма пречки и авторският надзор да бъде направен ефективен като се направи разделяне на поръчката и се заложи завишен контрол, още в изискванията на поръчката.

В тази връзка считаме, че приемането на част от предложените изменения е от естество, което няма да помогне за борбата с корупционните схеми. Предложениета могат да породят редица затруднения при провеждане на процедурите по ЗОП, защото ще се създадат условия и предпоставки за чувствително забавяне във времето на възлагането, съответно изпълнението на дадена поръчка. Това е така, тъй като вместо една, възложителят следва да открие две отделни процедури, при това не едновременно, а последователно, като при всички случаи процедурата по избор на строител би била открита едва след приключване на тази по избор на проектант. Добавяйки и възможностите

за обжалване решенията на възложителя, целият процес би се разтегнал до огромни времеви граници (при обжалване на две инстанции до 6 години), при които осъщяването на поръчката бива напълно неизбежно, особено при настоящата инфляция и затруднени процеси с доставките на определени стоки. Ако поръчката е финансирана от съответна оперативна програма по линия на Европейския съюз, подобно забавяне е в състояние да предреши усвояването на незначителна или дори никаква част от предвидените европейски средства.

Възложителите биха търпели и други негативни последици. На практика удължаването на необходимия за цялостно приключване на съответния строеж времеви интервал означава, че на възложителя, както и на обществото като цяло, ще се наложи да чака в пъти повече за завършване на поръчката. Както е известно, строежите от първа и втора категория по чл. 137 ЗУТ обикновено са от най-голям обществен интерес, но именно тяхното изпълнение ще бъде още по-затруднено във времевия интервал на поръчката от заложените в законопроекта разпоредби. Друг потенциален практически проблем може да се окаже наличието на грешки и/или неточности в проектното задание. Строителят, съгласно ЗОП и сключения договор е длъжен да изпълни обекта в съответствие с предоставения му проект, като е възможно да се окаже в ситуация дали да наруши изискванията на проекта, или съответно изискванията за качествено изпълнение на обществената поръчка. И в двата случая обаче би понесъл негативни последици, без да е осъществил виновно поведение. Обратно, при условията на Инженеринг такива рискове липсват, тъй като отговорността е съсредоточена в едно лице, било то самостоятелно търговско дружество или гражданско обединение по смисъла на ЗЗД. Припомняме също, че възложителят има право на избор, т.е. същият не е длъжен да възложи съответната процедура при условията на Инженеринг, поради което е разумно да се предположи, че в зависимост от конкретните обстоятелства режимът на поръчката би следвало да е обективно преценен относно своите рискове и ползи. Напомняме също, че правото на сдружаване на стопанските субекти има принципен характер и ограниченията, въведени в настоящия проект, противоречат на фундаментални за правната система на Република България положения. Следва да напомним, че юли 2022 г. идентичен законопроект (сигнatura 47-254-01-73/16.06.2022 г.) беше разглеждан, но не и приет от състава на 47-то Народно събрание, със сериозни мотиви против. Считаме, че за този кратък период не са настъпили фактически и/или юридически обстоятелства, обосноваващи повторно разглеждане на проекта, макар и при условията на новоизбран парламент.

Предлагаме вместо това да бъде законодателно засилен контрола върху изработката на проектните предложения на възложителите и върху изпълнението на самата поръчка. Трябва да бъде завършена и системата за

цялостното електронизиране на обществените поръчки (обявяване, кандидатстване, оценяване, изпълнение и отчитане). Допълнително трябва да се направи разширяване на регистъра на обществените поръчки с данни за изпълнението/неизпълнението/неточното изпълнение на обществените поръчки и на ангажиментите в гаранционните срокове, както и на дължимата и реализирана отговорност за неизпълнение/неточно изпълнение, в това число и отговорността на дължностните лица. Необходимо е още да бъде законово регламентирано задължителното включване в комисиите по оценка на възложителите на представители на браншовите организации от съответната икономическа дейност – с цел повишаване на прозрачността и на гражданския мониторинг в процедурата по оценка и възлагане.

С оглед гореизложеното БТПП е против законопроект за допълнение на закона за обществените поръчки (ЗДЗОП).

В случай, че формирате допълнителна работна група, която да продължи работата по законопроекта, изразяваме изрично желание наши представители да участват в нея, както и при по-нататъшното обсъждане на предложените изменения на закона за обществените поръчки.

С уважение:

Цветан Симеонов
Председател на УС на БТПП